

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14661

Tarih : 16.10.2025

35189

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Cezaevinden tahliye edilecek siyasi mahpusların, serbest bırakılacaklarını ancak tahliye anında öğrenmeleri ve dolayısıyla ne ailelerine ne de avukatlarına haber verememeleri ciddi mağduriyetlere yol açmaktadır. Birçok vakada, siyasi hükümlüler tahliye gününe dek salıverileceklerinden haberdar edilmedikleri için çıkışta kendilerini karşılayacak kimse bulunmamakta; mahpuslar cezaevi kapısında desteksiz kalmakta, hatta ulaşım ve barınma sıkıntıları yaşamaktadır. Nitekim bir vakada, Antalya Kapalı Cezaevi'nden tahliye edilen bir mahpus, kendisini karşılayan olmadığı için cezaevi çıkışından sonra kendi imkânlarıyla başka bir ile, oradan da Ankara'ya ulaşmak zorunda kalmış; ailesi hakkında arama başvurusunda bulduktan sonra durumdan haberdar olabilmıştır. Bu durum tekil olmayıp son yıllarda sıkça yaşanan bir soruna işaret etmektedir.

82 yaşındaki hasta mahpus Makbule Özer'in Van'daki cezaevinden ailesine haber verilmeden tahliye edilmesi, İzmir Aliğa Cezaevi'nden gece vakti serbest bırakılan Dilruba Kayserilioğlu'nun otobüs durağında kalması, Marmara Cezaevi'nden haber verilmeden tahliye edilen hasta mahpus Abdullah Çetiner'in kısa süre sonra yaşamını yitirmesi gibi örnekler, bu sorunun vahametini göstermektedir.

Bu örnekler, mahpusların tahliye edilirken bile adeta ek bir cezalandırmaya maruz bırakıldığını gözler önüne sermektedir. İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) raporları, cezaevlerinde yalnızca tutma süresinde değil, tahliye aşamasında da sistematik hak ihlalleri yaşandığını ortaya koymaktadır. Mahpusların hiçbir yakınları olmadan ansızın kapının önüne bırakılmaları açıkça insan onurunu zedelemektedir.

Bu uygulamalar, mahpusların özgürlük hakkını ihlal etmekte; Anayasa'nın 17, 19 ve 36'ncı maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3 ve 5'inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir. Cezaevlerinde yaşanan bu keyfi uygulamaların durdurulması ve tahliye süreçlerinin şeffaf, güvenli, insan onuruna uygun şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son beş yılda (2019-2024) cezaevlerinden tahliye edilen mahpuslardan kaçısı, tahliye işlemi öncesinde ailesine veya avukatına haber verilmeden serbest bırakılmıştır? Bu konuda Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır?
2. Söz konusu uygulama hangi yönetmelik ya da iç genelgeye dayanmaktadır? Ceza infaz kurumlarının tahliye işlemleri sırasında mahpusların yakınlarını bilgilendirme zorunluluğu bulunmakta mıdır?
3. Cezaevlerinden tahliye edilecek hükümlülerin ailelerine ve avukatlarına en az 24 saat öncesinden bildirim yapılmasını zorunlu kılacak bir yasal düzenleme veya idari genelge hazırlığı var mıdır?
4. Cezaevi yönetimleri tarafından tahliye sürecinde ailelere haber verilmemesi, mahpusların can güvenliğini tehlikeye atan sonuçlar doğurmakta mıdır? Bu konuda Bakanlığınıza yapılmış bir risk değerlendirmesi veya inceleme var mıdır?
5. Tahliye işlemleri sırasında cezaevlerinden çıkan mahpuslara ulaşım desteği, barınma, sağlık ve psikolojik destek gibi sosyal uyum hizmetleri sunulmakta mıdır?
6. Son beş yılda, cezasını tamamlamasına rağmen tahliyesi ertelenen veya haber verilmeden bırakılan mahpuslar arasında yaşamını yitiren, kaybolan ya da uzun süre haber alınamayan kişi sayısı kaçtır?
7. Cezaevlerinde yaşanan bu tür hak ihlallerinin önüne geçilmesi için Adalet Bakanlığı'nın insan hakları örgütleriyle (İHD, ÖHD, MED- TUHADFED vb.) ortak bir izleme veya raporlama mekanizması kurma planı bulunmakta mıdır?